

Vietējie iedzīvotāji vai kopienas, kā arī nevalstiskās organizācijas visā Eiropā bieži vien uzzina par savā apkārtnē plānotiem projektiem, kas ir vai var būt kaitīgi cilvēkam, ekosistēmām, dažādām sugām un to dzīvotnēm. Tuvumā dzīvojošajiem iedzīvotājiem, kā arī vietējām nevalstiskajām organizācijām ir izšķiroša nozīme, lai identificētu šādus projektus un vajadzības gadījumā iesniegtu sūdzības, pieprasītu uzlabojumus vai pat apturētu šādu projektu attīstību.

Tomēr spēju, informācijas un resursu trūkuma dēļ var būt grūti noteikt, vai projekts ir kaitīgs vai var tāds kļūt, kā arī savākt pietiekamus pierādījumus un izvēlēties piemērotāko rīcības veidu.

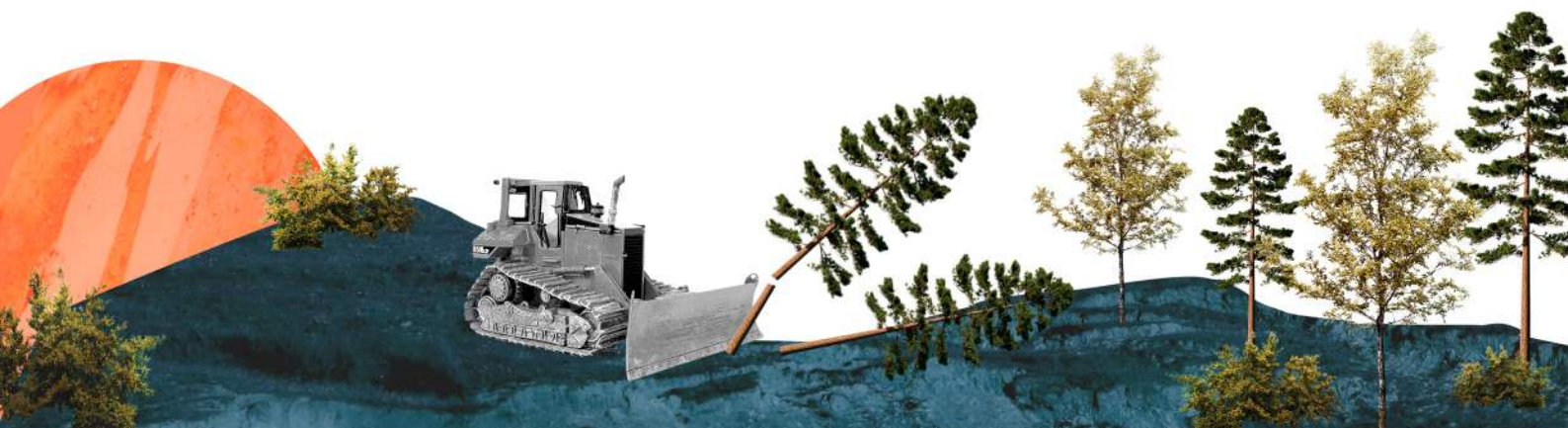
Mūsu projektu dokumentēšanas rīks piedāvā praktisku, secīgu pieeju problemātisku projektu pārraudzībai, un var palīdzēt indivīdiem, grupām un organizācijām apkopot svarīgāko informāciju, kā arī iegūt pirmo novērtējumu par riskiem, kurus potenciāli rada šis projekts.

Kad ir iegūts skaidrs priekšstats par esošo situāciju un iespējamo kaitējumu, jums būs lielākas iespējas novērst vai samazināt tā kaitējumu dabai un cilvēkam vai pat pilnībā apturēt projektu.

Kad informācija ir savākta un rīks ir aizpildīts, mēs iesakām sazināties ar pieredzējušiem vietējiem vai starptautisku organizāciju aktīvistiem vai par vides aizsardzību atbildīgajām valsts iestādēm, lai saņemtu padomus tālākai rīcībai konkrētajam gadījumam. Tas var palīdzēt koncentrēt ierobežotos resursus rīcībām ar vislielāko ietekmi.

Pēc šīs apraksta izlasīšanas, lūdzu, turpiniet ar šādiem dokumentiem:

- 1.** *Mūsu projekta dokumentēšanas veidni,*
- 2.** *Mūsu pieredzē balstīto piemēru, kas parāda, kā rīku izmantot informācijas apkopošanai par kaitīgiem projektiem*

• Kam šis rīks ir paredzēts •

Šo rīku ir izveidojuši vides aktīvisti, kuri ir pārraudzījuši kaitīgus projektus un sekmīgi pret tiem cīnījušies. Aprakstītie pasākumi palīdzēs jums rīkoties, lai identificētu iespējamus riskus un negatīvo ietekmi.

Rīks sniedz secīgus padomus, lai palīdzētu:

- ▶ apkopot būtisku informāciju par plānotajiem projektiem, piemēram, to novietojumu, metodēm un projekta posmiem;
- ▶ sakārtot šo informāciju pārskatāmā un pārliecinošā formā turpmākai rīcībai un prezentēšanai dažādām iesaistītajām pusēm;
- ▶ labāk izprast projekta mērogu un iespējamo ietekmi, lai identificētu veicamās darbības.

Pēc anketas aizpildīšanas jūs spēsiet sniegt valsts un pašvaldību iestādēm skaidru un nepārprotamu viedokli, demonstrējot, kāpēc projekts ir vai varētu būt kaitīgs.

Lai gan instruments galvenokārt ir paredzēts ES finansētu projektu dokumentēšanai, to var izmantot arī projektiem, ko finansē no citiem avotiem, piemēram, valsts līdzekļiem.

• Kam šis rīks nav paredzēts •

Rīks ir paredzēts, lai identificētu un labotu iespējamus vides kaitīga finansējuma gadījumus, bet tas nav:

- ▶ oficiāls sūdzību mehānisms valsts iestādēm vai vides NVO;
- ▶ dokuments juridisku padomu saņemšanai;
- ▶ visaptveroša rokasgrāmata par ES finansējumu vai par visiem iespējamajiem mehānismiem projektu apturēšanai vai izbeigšanai.

• Posmu pārskats •

Mēs kaitīgo projektu dokumentēšanai iesakām šādus posmus:

1. potenciāli kaitīga projekta identificēšana.

2. iepazīšanās ar šo metodisko līdzekli, projekta dokumentēšanas rīka veidnes lejupielāde un parauga apskatīšana.

3. pārbaudiet, vai līdzīgas bažas ir arī citām personām, grupām vai organizācijām. Jo vairāk jūsu ir, jo labāk. Piemēram, tiešaistē varat sazināties ar vietējām, reģionālajām vai valsts vides aizsardzības grupām.

4. ja nevarat atrast informāciju par projektu, sazināšanās ar vietējo, reģionālo vai valsts iestādi un vajadzīgās informācijas pieprasīšana. Uz dodiet šādus jautājumus:

- ▶ **Kas ir projekta izstrādātājs?**
- ▶ **Ko paredz projekts?**
- ▶ **Kur tas atrodas?**
- ▶ **Kā projektu ir plānots finansēt?**
- ▶ **Kāds ir projekta saskaņošanas procesa statuss?**
- ▶ **Vai ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz *Natura 2000* novērtējums saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu, un vai ir plānots to veikt?**
- ▶ **Ja projekta īstenošanai jau ir izsniegtas atļaujas vai pieņemti valsts/pašvaldību iestāžu lēmumi, kur tos var tiešsaistē atrast?**

5. projekta dokumentēšanas rīka aizpildīšana, apkopojot pēc iespējas vairāk informācijas.

6.

sazināšanās ar vides organizācijām jūsu apkārtnē, lai paustu bažas, pamatojoties uz aizpildīto anketu, un konsultēšanās par turpmākajiem pasākumiem. Ja vietējās organizācijas neatbild vai nevar Jums palīdzēt, Jums ar padomu palīdzēs Vācijas vides organizācija *EuroNatur*. Rakstiet uz e-pastu info@euronatur.org, pievienojot visus attiecīgos dokumentus un kā tematu norādot "Harmful project documentation" (angl. - kaitīga projekta dokumentācija).

• Kā izmantot anketu •

Jo vairāk informācijas jums ir, jo efektīvāk varēsiet situāciju ietekmēt komunikācijā ar valsts iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un citām iesaistītajām pusēm. Tomēr pat tad, ja veidni esat aizpildījis tikai daļēji, tā joprojām ir noderīga un palīdz apkopot informāciju par projekta:

1. darbības veidu;
2. īstenošanas grafiku;
3. novietojumu;
4. finansējuma avotu un apmēru;
5. potenciāli kaitīgo ietekmi un
6. iespējamo turpmāko rīcību saistībā ar projektu.

**LEJUPIELĀDĒJIET MŪSU PROJEKTA
DOKUMENTĒŠANAS RĪKU**

Lejupielādējiet mūsu kaitīgā projekta piemēru

Lejupielādējiet mūsu publikāciju "ES fondi sargā vai apdraud dabu? Kā izvairīties no dabai kaitīgiem projektiem?"

CEE

Bankwatch
Network

euRONATUR

Zaļā brīvība